

GAZETA LWOWSKA

W Piątek.

N^{ro}. 41.

9. Kwietnia 1849.

Wiadomości Kraiowe.

Z Florencyi donoszą pod dniem zósty^m Marca. „Niewymownie wielka jest radość, którą mieszkańcy tej stolicy Xięztwa Toskańskiego czują z powodu bytności NN. Cesarstwa Ichmć Austriackich i innych Wysokich Gości. Dnia 15go z rana były wielkie pokoje, gdzie NN. Państwu przedstawiono Magnatów i Damy tutejsze. Od dawna nie widziano tu tak wielkiej gali; rachują bowiem do 500 osób przedstawianych, między którymi znajdowali się Oficerowie sztafowi, urzędnicy i cudzoziemcy pobytujący w Florencyi. NN. Cesarstwo, W. Xiążę i NN. Osoby Rodziny Cesarskiej rozmawiali długo z osobami przedstawianemi; z wrodzoną dobrocią i uprzejmością. — Jego Cesarzko Królewska Mość W. Xiążę Toskański; uwieczniając pamiętkę bytności tak Wysokich Gości wyznaczył ze Skarbu Swoiego znaczną sumę na posagi dla 255 ubogich pańienek. — Xiążę Metternich przybył do Florencyi dnia 15go Marca wieczorem. — Wyjazd NN. Cesarstwa Ichmć, z Florencyi do Rzymu postanowiony jest na dzień 29ty Marca; NN. Państwo przenocują dnia tego w Siena; gdzie zabawią przez dzień 30sty; dnia 31go zaiadą do Radicofani; dnia 1go Kwietnia do Viterbo, a dnia 2go do Rzymu.

Z Wiedniu dnia 29go Marca. — Celem osiągnięcia względem długów publicznych owej iawności i owego regularnego postępowania, przez które ustala się bezpieczeństwo, potrzebne nie tylko dla Rządu ale i dla wierzycieli, i zapewnia się iawnosć i porządek w tej tak ważnej gałęzi administracji publicznej, raczył N. Pan rozporządzić, aby utworzona była księga główna, do której wciągnane być mają z należną ewidencją wszystkie długi Stanu, od których płacą się prowizye, niemniej wszystkie zachodzące w tej mierze odmiany. — Do utrzymania tej głównej księgi, i bezpośrednio zawiadowania sprawami, tyczącemi się tego przedmiotu, ustanowił N. Pan osobliwą Dyrekcyję, której oraz poruczone będą wszystkie

urządzenia, potrzebne do ścisłego dopełnienia oznaczeń Patentu z d. 21. Marca r. z., wydanego względem losowania na dług dawniejszy. — W skutku najwyższej uchwały z d. 8. Lutego r. b. ustanowiono przy tej Dyrekcyi Przełożonego pod nazwiskiem Dyrektora, trzech Sekretarza, trzech Adjuktów i Registranta, a N. Pan mając wzgląd na dotychczasowe chwalebne zasługi osób następujących, raczył uwolniwszy je od dotychczasowej ich służby, nadać onym następującej urzędy przy tej Dyrekcyi, iako to: Urząd Dyrektora, Sekretarzowi nadwornemu Deputacyi wykupna i umarzania pieniędzy papierowych, Janowi Chrzycielowi Sch arff; Sekretarza, Konceptisbie nadwornemu Janowi Chrzycielowi Schwarz z rangą Sekretarza Rządowego; a trzy Urzędy Adjuktów; Radcom rachunkowym, Janowi Michałowi Piehler, Janowi Tullinger i Franciszkowi de Maffioli; Registrantem mianował N. Pan Kancelistę Karola Hofmanna.

Wiadomości zagraniczne.

Turcyja

Gazeta Florentyńska umieściła następujące wiadomości, udzielone sobie przez Osmana Agę, Ajenta Wice-Króla Egiptu, Mahometa-Ali-Baszy: „Okret, który ostatnich dni Stycznia wypłynął z Alexandryi, przywiózł do Livorno wiadomość, że Wice-Król znajdował się w tem mieście, gdzie z wielką uroczystością obchodzono zwycięstwa syna jego Ibrahima, odniesione nad Wehabitami; wszystko, co tylko gazety głosiły o gwałtownej śmierci tego młodego zwycięzcy, jest bajką; znajdował się zdrow w Kairo. W całym Egipcie przedziwny jest stan zdrowia tamecznych mieszkańców; dla uchylenia zarazy, naznaczył Wice-Król kwarantannę dla wszystkich okrętów, przychodzących z okolic podejrzanym, i postanowił wystawić lazaret. Urządzenia te dowodzą postęp cywilizacji w Egipcie pod Rządem Wice-Króla. Wielki kanał od reki

Nilem do Alexandryi jest na ukończeniu; wyprawdony jest już aż do tak zwanych słupów 3/4 mili od Alexandryi; 40,000 rąk pracuje około jego budowy. — Według listów z d. 25. Listopada 1818 była w Kairo daleko jeszcze większa radość, z powodu powyższego zwycięstwa. Pod Bulak, nad rzeką Nilem niedaleko Kairo, trwały przez 7 dni wojenne obroty w obecności Wice-Króla. Na rzece Nilem wybudowano z drzewa dwie twierdze pływające, które opanowane były od mnóstwa statków kanonierskich, i po wzajemnem z obu stron strzelaniu zdobyte. Bulak był przez tydzień każdego wieczora pysznie oświetlony, i mnóstwo Franków udało się tam z Kairo, dla widzenia tych festynów. Ich świetność powiększyła się ostatniego dnia przez przywiezienie do Kairu więźnia Abdallaha, herszta Wehabitów. We dwa dni potem przyjmował go Wice-Król przy przezystym Dywanie. Wice-Król, który pierwszy zawołał był sam Wehabitów, a szczególnie wyznał ich z Mekki i Medyny, gdzie postuszyli grób Proroka, zdawszy później dalsze prowadzenie tej wojny na syna swojego Ibrahima, przyjmował pokonanego nieprzyjaciela z wielką ludzkością, i pytał się go, czyli Ibrahim, dobrym jest wojownikiem? „Jest nim,“ odpowiedział Arab z powagą, ale i ja walczyłem odważnie, przeciw los rozrządził mem życiem. Jesteś możnym, a sądzę, także i wspinałomyślnym; przyszedł ci miasto moje, i moją liczną rodzinę.“ — „Abdallahu!“ odpowiedział Wice-Król, „upadek miasta twojego kosztuje Sultana, a moiego Monarchę wiele milionów, i wiele tysięcy ludzi. Musi przeto zbioronem bydź, dla uwiecznienia pamiętki łary buntowników, powstających przeciwko Alkoranowi i naszey Hegirze. Mieszkańcy rozłożeni zostaną po łanych Prowincyach. Rodzinie twojej nie stanie się nic złego; biorę ją na moją porękę; bądź w tej mierze zupełnie spokojnym.“ Po tej rozmowie wsiadł Abdallah na okręt i popłynął Nilem do Konstantynopola, dla odebrania łary śmierci. — Nadto wspomina rzeczona gazeta, że podług listów z Grecyi, ta dumna i liczna sekta Wehabitów, nie upokorzyła się jeszcze pomimo upadku Derieha i pojmania Abdallaha, ale że ma jeszcze wiele wojsk pod dowództwem córki założyciela tej sekty. Mówią, że Ibrahim Basza ofiarował swą rękę piękney tej bohaterce, lecz że ona odrzuciła tę propozycyę.

Pisma publiczne wzniankują o własnoręcznym i bardzo przyjacielskim liście Cesarza

Rossyyskiego, w którym proponował W. Sultanowi przyjacielskie zgodzenie sprzecznych przedmiotów, pochodzących z traktatu zawartego w Bukarescie roku 1812.

Francya.

Między powodami, dla których Izba Parów przyjęty w Izbie niższej projekt do prawa względem zaczynania roku finansowego od dnia 1go Lipca odrzuciła, wnioś Xiąże Levis, że uchwała takowa spóźniłaby o 18 miesięcy zmniejszenie podatków, które inż z dniem 1wszym Stycznia 1820 nastąpić może, zwłaszcza gdy rzeczywisty przychód w roku 1818 większy był o 42 milionów aniżeli spodziewany. — Kommissyia centralna Izby niższej odrzuciła projekt do prawa względem przedłużenia monopolium tabaki i tutionu, a P. Fornier de St. Lary otrzymał zlecenie, aby ułożył projekt, jakimby sposobem zastąpić można przychód z tego monopolium. — Na posiedzeniu Izby Parów dnia 6go Marca przyjęto projekt do prawa względem robienia i sprzedaży salety. Hrabia Castellane wyłuszczył powody swojego wniosku względem cofnienia prawa o krzykach buntowniczych. Przedwymi byli: Minister spraw wewnętrznych, Hrabia Marbois i Hrabia Bpissy d'Anglos, wszelako uchwalono większością głosów, aby wniosek ten wziąć pod rozważę. Wice-Hrabia Lamoignon wniosł, aby podadź adress do Króla, protestując się przeciwko mianowaniu nowych Parów, oświadczając, że mianowanie to upadledza dostojność P.rowską. Na to oburzyla się część Zgromadzenia; Hrabia Decazes bronił iak najmocniej praw Królewskich, i wspieranym był gorliwie przez kłkonastu Parów, poczem powyższy wniosek znaczną większością głosów wposrod okrzyków: „Niech żyje Król!“ odrzucono; wszelako Król miał bardzo niekontentym b. dż z owego postępką Parów ultraroyalistycznych, i oświadczył to Deputacyi Izby wyższej. — Dnia 9go Kommissyia mianowana do przeyrzenia dokumentów 39 z nowo-mianowanych Parów, przelożyła takowe Izbie, iako ważne, a Minister przychodów przelożył przyjęty w Izbie Deputowanych projekt do prawa względem robienia i sprzedaży prochu. Projekt ten odestano do biur dla roztrząśnienia i mianowano Kommissyię do zdania sprawy na wniosek Hrabiego Castellane względem cofnienia prawa o krzykach buntowniczych. — Izba Deputowanych odebrała dnia 11go całe stopy prób o utrzymanie prawa wyborowego. P. Dunot wniosł projekt do pra-

wa przeciwko poiedynkom; odesłano go stoli do Ministra sprawiedliwości. W tajnym Wydziale słuchano zdania sprawy na wniosek Izby Parów względem zniesienia prawa, mocą którego Rząd odziedzicza spadki po cudzoziemcach. P. Joffroy żądał, aby małżeństwa nieuznawano za ważne, dopókiby według obrzędów religijnych pobłogosławione nie były; wspierał go Hrabia Marcellus, lecz przystąpiono do porządku dziennego. — Dnia 13go Izba wyższa odebrała przysięgę od 39 nowych Parów, których dokumenta za ważne uznano, i mianowała Kommissyję do przeyrzenia papierów gciu innych Parów; potem zaś przyjęła projekt do prawa względem robienia i przedaży prochu do strzelania. — W tymże samym dniu Izba niższa odebrała wniosek Izby wyższej względem odmiany prawa o wyborach i rozprawiła nad wnioskiem względem zniesienia prawa spadkowego po cudzoziemcach. — Dnia 15go też Izba zajmowała się roztrząsaniem różnych prośb, między którymi znajdowało się mnóstwo o utrzymanie prawa wyborowego. — Dnia 16go Minister przychodów przedłożył Izbie niższej budżet wydatków na rok bieżący, wynoszących na dług Stanu i na fundusz umarżający 232,000,000 — a na listę cywilną wszystkich Ministeryjów 657,210 000, ogółem więc 889,210,000 franków. Budżet ten odesłano do Bior, a potem w tajnym Wydziale przyjęto projekt do prawa względem zniesienia prawa spadkowego po cudzoziemcach. Na tenże samem posiedzeniu mianowano Kommissyję do roztrząsania wniosku Izby Parów względem odmiany prawa o wyborach. — Dnia 17go przedłożono Izbie Deputowanych projekt do prawa względem wolności druku. Według tego projektu mają wszelkie gazety składać rękojmię, wynoszącą od gazet wychodzących codziennie sumę wyrównyującą płacy 1000 prenumeratorów; od pism półperiodycznych wynosi rękojmia 50,000 franków. Za każdą gazetę lub pismo ozasowe musi ręczyć 2 osób, odpowiedzialnych za wszelkie artykuły, nawet i za takie, których autorowie są znani. Wszelkie targnienia się na Rząd sążzone będą przez Sady Przysięgłych, a wszelkie obrażenia osób prywatnych, przez Policję poprawczą. — Dnia 18go były Minister przychodów Xiążę Gaeta (Gaudin) rozbierał w Izbie niższej swój wniosek, według którego zaczawszy od roku 1820 stały podatek gruntowy wynosić ma 8mą część czystego przychodu, w nadzwyczajnych zaś przypadkach dodatkowe procenta żądane być mają. Izba postanowiła zająć się tym wnioskiem

i odesłała go przeto do Bior dla roztrząśnienia. Potem odrzucono niektóre prośby mniejszej wagi, w tajnym zaś Wydziale słuchano zdania sprawy Kommissyji, wyznaczonej do roztrząśnienia wniosku Izby Parów względem odmiany prawa wyborowego. Kommissyja rzadziła odrzucić ten wniosek; 17 mowców zapisało się do mówienia za wnioskiem a 54 przeciwko onemuż. Rosprawy odroczone do dnia zogo.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia 4. Marca cofnięto dawniejsze rozporządzenia, uchylające podatek od wprowadzania zboża i żywności; tak więc podatek ten opłacany będzie na wszystkich granicach i w portach Francuzkich. — Innem rozporządzeniem Królewskiem z dnia 10. Marca zniesiono zakaz wprowadzania bydła. — Prefekt Departamentu Sekwany ogłosił, że Minister woyny owym metodom ludzimi powołanym do służby przy wojsku czynnem z klasy lat 1816 i 1817, którzy dadź chcą za siebie zastępców, przedłużył termin do dnia 12. Marca. — Xiążę Esterhazy Posel Austriacki przy Dworze Londyńskim powracając do Anglii, stanął w Paryżu dnia 8. Marca, i przedstawiony był Królowi Jmci. — Także i Posel Perski Mirza Abdul Hussein Chan przybył do Paryża a dnia 12. Marca odwiedził Ministra spraw zagranicznych. — Xiążę Richelieu wyjechał z Nimes dnia 6go, a dnia 10. Marca stanął w Marsylii. Dziennik powszechny Francyi dźwił się, że Xiążę ten przyjmował uszanowanie od Władz, nie piastując już więcej żadnego urzędu publicznego, oprócz dostojności Para. — Do sprawy przeciwko Cantillonowi i Marinetowi o zamach na życie Xięcia Wellingtona, wyznaczono dzień 10. Maja i wezwano Xięcia Wellingtona, ndzież kilka osób z jego orszaku i mnóstwo świadków z Niderlandów. — Prokurator Stanu zapozwał owych, którzy zgładzili w poiedynkach PP. Perreta, S. Marcelina i S. Aulaire. — Znany P. Regnault de St. Jean d'Angely przyjechawszy do Paryża dnia 10. Marca, umarł zaraz z północy o godz. 2giej. Niektórzy przypisują to zbyt-kowi radości z oglądania znowu Oyczyzny, inni skutkom pedogry. P. Jouy, jeden z redaktorów Minerwy Francuzkiej miał mowę pogrzebową. — Jenerał Grouchy, PP. Arnault i Bory de St. Vincent, niemiecy (według gazety Braxelskiej Oracle) Xiążę Bassano (Maret) i Jenerał Hullin, mieli otrzymać pozwolenie powrotu do Francyi. — U kstęgarza Lhuilliera w Paryżu za-

grabiono Pamiętnik Hrabiego Las Cases. Toż samo i 17sty posyłt pisma peryodycznego: „Nwy człowiek siwy.“ — P. Chateaubriand umyśliwszy zostać Ministrem, zdał na P. Fievee redakcyję Konserwatora, przyrzekłszy dostarczać mu artykułów od czasu do czasu. Tymczasem spodziewają się, że żaden urząd publiczny a nymniej prace Ministra nie przeszkodzą mu w tem dostarczaniu. — Z uczaiów aresztowanych w Montpellier, trzech uwolniono, dwóch oddano do Policji municypalnej a czterech do Policji poprawczej. Z ostatnich skazano trzech na areszt 6 dniowy, a jednego na zapłaceniu 16 franków kary pieniężnej. — W Nimes zasłty rozruchy, poprzedzone niepokoiami, które przypisywano wiadomości o żądanej odmianie prawa wyborowego. Dnia 7. Marca wieczorem skapito się pospółstwo przed teatrem, i dało się słyszeć z odgłażającym krzykiem. Długo lecz bezowocnie usiłowała Zwierzność rosproszytą tę kupę; zhańbiono wartę i przyjęto ją kamieniami. W kilku dzielnicach miasta zasłty pojedynki, szczęściem atoli nikt niebezpiecznie ranionym nie został. — Dnia 9. Marca nadoiagnął Jenerał-Porucznik Bizche z 500 ludźmi i przywrócił spokójność. Nakazane są teraz ściśle dochodzenia.

Królestwo Polskie.

Rada Administracyjna ogłosiła pod dniem 20. Marca, że N. Cesarz Rosyyski, Król Polski raczył utworzyć nowy urząd Koninszego Dworu Królewsko-Polskiego, i chce takowy mieć pośrednim między stopniem Szambelana a Wielkimi Urzędnikami tegoż Dworu. Stozowuje do postanowienia z dnia 22. Lipca 1817 względem opłaty stempla od patentów nominacyjnych na urzędy nadworne, rzeczony Koninszy płacić ma za stępel swojego patentu nominacyjnego na raz ieden z. p. 450, w postąpieniu zaś na wyższy stopień, tę należytość stemplową tylko dopłacać będzie.

Od d. 21. do 27. Marca r. b. przedawano na targach w Warszawie i na Pradze; korzes pszenicy, po 30 do 38 1/2 ZP.; Żyta, po 16 do 18 ZP.; Jęczmienia, po 11 do 16 ZP.; Owsa, po 9 do 11 ZP.; Grochu, po 17 do 26 Zp.

R o s s y i a.

Gazety Angielskie umieściły następujący list N. Cesarza Alexandra, pisany do Prezesa pewnego Towarzystwa, zawiązanego końcem utrzymania powszechnego pokoju według zasad Ewanielii, które powstało w Ziednoczonych Sta-

nach Ameryki północney, a potem rozkrzewiło się w wielu częściach Europy. „Z Akwizgrana d. 18. Października. Z ukontentowaniem dowiedziałem się Mości Panowie o zawiązaniu się Towarzystwa, którego zasady mają zamiar utrzymania trwałego i powszechnego pokoju. Dobre, pomieszczone ze złem, iako się w ostatnich zdarzeniach iawnie okazało, było dowodem wyroku Opatrzności Boskiej tak w względzie najwyższej Jego łaski, iako i sprawiedliwości. Jako Chrześcianin życzyć muszę, aby pokój na ziemi utrzymany był wszystkimi środkami, które tylko są prawne i mogą być zastosowane. Jako Monarcha Chrześciański, muszę starać się przyspieszyć tę chwilę, gdzie żaden więcej Naród nie dobędzie oręża przeciwko drugiemu, i gdzie Ludy zapomną nazwiska wojny. Zgodność Monarchstw Chrześciańskich nie doznała dotąd w żadnym sposobie najmniejszej przeszkody, a wspierając się na zasadach S. Wiary naszej, przedstawia widok naysiękniejszy, stałej trwałości. Nie ze wszystkim jest w mocy człowieka, ugruntować pokoy wieczny i trwały, lecz zachęcająca jest rzeczą pomnieć, iż duch pojednawczy rozszerza się po Świecie, i że Związki natchnione i rządzone duchem umiarkowania i Chrześciaństwa, mogą przyczynić się do rozkrzewienia i utrzymania tych zasad. Przy takich widokach nie mogę wstrzymać się, abym zamiarowi Towarzystwa Waszego nie oddał Moiej nayserdeczniejszej pochwały, z czego jednakże Towarzystwo nie ma tłumaczyć sobie żadnego ze strony Moiej uczestnictwa do środków, użytych przez nie końcem osiągnięcia swojego celu, wszakże przezemnie bynajmniej nie sprawdzanych, (kontrolowanych).“ List ten według podania gazet Londyńskich pisany był przez Cesarza własnoręcznie w ięzyku Angielskim, i adresowany do P. Roberta Marsden w Londynie.

Niedawno wyszło w Petersburgu pismo pod tytułem: „*Observations chretiennement politiques sur le système subversif de l'autel et du tronc; par Mr. Eobarzewski, conseiller d'état actuel de S. M. Imp.*“ — „Teoryści Monarchiczni (mówi autor) wiedzą to z doświadczenia, że wolność istnieje może pod każdym gatunkiem Rządu, lecz wiedzą niemniej, że ani Rządy ani wolność nie zdołałyby utrzymać się w Europie bez podpory ołtarza i tronu.“

Wprowadzenie ruma: pozwolona już wyraźnie.“